

СТИМУЛЯЦІЯ РЕПРОДУКТИВНИХ ФУНКЦІЙ У КОРІВ ДОБАВКАМИ КАЛЬЦІЄВИХ СОЛЕЙ ПОЛІСНОВИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ ДО РАЦІОНІВ

Призначення. Відомо, що поліненасичені жирні кислоти (ПНЖК), які входять до складу ліпідів рослинних і тваринних кормів, відіграють дуже важливу роль в обміні речовин і процесах становлення й перебігу репродуктивних функцій у телиць і корів. Зокрема встановлено, що поліненасичені жирні кислоти є стимуляторами розвитку фолікулів яєчників і попередниками синтезу стероїдних статевих гормонів й простагландинів у корів і телиць.

У низці досліджень показано, що ПНЖК, які вивільняються під час гідролізу аліментарних ліпідів у передшлунках жуйних тварин, переважно у рубці, піддаються гідрогенізації ферментними системами мікроорганізмів-симбіотів, які населяють рубцеве середовище і при цьому втрачають свою важливу метаболічну роль. У зв'язку з цим останніми роками в низці країн із метою «захисту» високоцінних у метаболічному плані ПНЖК, які входять до складу кормових ліпідів від надмірної гідрогенізації їх мікроорганізмами рубця у жуйних тварин використовують різні методи обробки перед згодовуванням тваринам. Також слід зазначити, що одним із найбільш доступних і ефективних методів «захисту» поліненасичених жирних кислот, які входять до складу ліпідів рослинних і тваринних кормів, від їх гідрогенізації і деградації у рубці жуйних тварин є виготовлення на їх основі кальцієвих солей жирних кислот.

На основі проведених нами досліджень встановлено, що використання у складі раціонів корів у весняний пасовищний період добавок кальцієвих солей поліненасичених жирних кислот, виготовлених на основі соняшникової чи каналової ріпакової олій у кількості 5% від маси зернової основи, упродовж 60 діб після отелення на 8-10% підвищує у них молочну продуктивність і стимулює репродуктивні функції.

Сфера застосування. Господарства з виробництва молока.

Розробники. Вовк С.О., д.б.н., професор, Павкович С.Я., к.с.-г.н., доцент, Кружель Б.Б., к.б.н., доцент, Петриняк Я.Д., здобувач.

STIMULATION OF REPRODUCTIVE FUNCTION IN COWS TO DIETARY SUPPLEMENTS OF CALCIUM SALTS OF UNSATURATED FATTY ACIDS

Vovk S.O., Pavkovych S.Ja., Kruzhel B.B., Petrynjak Ja.D.

Use in the diets of cows in the spring grazing period supplements of calcium salts of poly unsaturated fatty acids made from sunflower or rapeseed oil channels in the amount of 5% by weight of grain basis within 60 days after calving 8-10% increases their milk production and stimulates reproductive function.